

10.6.2016

Ammattiliitto Pron lausunto koskien koulutustoimikuntajärjestelmän ehdotusta koulutustoimikuntajärjestelmän kehittämiseksi osaamisen ennakointifoorumiksi sekä siihen kytkeytyvästä ehdotuksesta valtioneuvoston asetukseksi koulutustoimikuntajärjestelmästä annetun valtioneuvoston asetuksen kumoamisesta

Kiitämme lausumismahdollisuudesta koulutustoimikuntajärjestelmän ohjausryhmän ehdotukseen koulutustoimikuntajärjestelmän kehittämiseksi. Ammattiliitto Pro pitää tärkeänä koulutustoimikuntajärjestelmän kehittämistä ja ennen kaikkea koulutuksen osaamisvaatimuksiin liittyvää ennakointityön kehittämistä. Koulutuksen ennakointiin liittyviä resursseja ei kuitenkaan tule pienentää. Koulutustoimikunnan ohjausryhmän ehdotuksessa tulisi paremmin huomioida resurssien varmistaminen ja tarvittaessa lisääminen uudistusta vastaavasti.

Ohjausryhmän ehdotus perustuu koulutustoimikuntajärjestelmän toiminnan päättämiseen ja korvaa sen ennakointifoorumilla. Erityisen huomionarvoista mielestämme ehdotuksessa on, että ennakointiryhmien määrä on varsin vähäinen. Toimialueeltaan ne ovat varsin suuria ja laajoja osaamisalueita käsittäviä kokonaisuuksia. Sen sijaan asiantuntijaverkostoille, joissa käytännön ennakointityötä on ajateltu tehtävän, ei olla osoittamassa niihin resursseja. Ammattiliitto Pro katsoo, että esitetty 11 toimialan ennakointiryhmäkokonaisuus on liian tiivis, mikäli asiantuntijaverkostoille ei osoiteta pysyviä resursseja ja luoda toimintatapoja.

Suuret ennakointiryhmät jotka kokoavat varsin paljon erilaista osaamista ympärilleen, saattavat jättää varjoonsa pienet erityisalut, joiden painoarvo suurissa ryhmissä jää vähäiseksi. Ehdotusta tällaisena eteenpäin vietäessä, tulisi etukäteen harkita asiantuntijaverkostojen tosiasiallisia mahdollisuuksia tehdä havaintoja koulutuksen ennakointiin liittyen sekä näiden kykyyn tehdä niistä luotettavia esityksiä, mikäli niille ei osoiteta resursseja. Asiantuntijaverkostojen käytännön toimintatapoja ja vaikutuksia tulisi arvioida huomattavasti konkreettisemmin ennen uudistuksen läpiviemistä, jotta niistä tavoiteltavat hyödyt voivat toteutua. Tehty esitys asiantuntijaverkostoista on kuitenkin kannatettava ja Pro katsoo tämän parantavan asiantuntijoiden pääsyä kehittämään koulutusta työ-elämän muutoksia vastaavasti.

Mielestämme ehdotuksessa tulisi huomattavasti selvemmin tuoda esiin asian-tuntijaverkostojen tuottaman tiedon ja tekemisen rooli ennakointiryhmän päätöksenteossa. Erityinen huolestumme on, että asiantuntijaverkostot eivät ryhdy muotoutumaan lainkaan, koska niille ei esitetä minkäänlaista toimintamallia eikä heidän tuottamalle tiedolle ole selvää roolia päätöksenteossa. Ennakointi-ryhmä, joka siis vastaa varsin suuresta toimialueesta, jää varsin vähäiset mahdollisuudet tutkia yksittäisen toimialan tarpeita koulutuksen ennakkoinnille, mikäli verkostot eivät tuota sille materiaalia ja tietoa.

Keskeistä lausunnossamme

Ohjausryhmän ehdotus on lähtökohdiltaan oikeansuuntainen mutta käytännöntoteuttamiselta varsin puutteellinen, jotta asetustasoisesta säätelystä voitaisiin luopua. Ennakointifoorumin asettaminen säädöksellä turvaa mm. tasapuolisen kohtelun muodostettaessa foorumin kokoonpanoa. Pro pitää säädöksestä luopumista tarpeettomana ja katsoo, että asetuksella säätäminen on tarpeellista myös jatkossa. Tämä varmistaa sitoutumisen ennakointifoorumin työhön ja antaa uskottavuutta suurelle muutokselle koko koulutustoimikuntajärjestelmää uudistettaessa.

Ehdotuksen eteenpäin mennessä tulisi selvemmin määritellä asiantuntijaverkostojen rooli sekä resurssit. Asiantuntijaverkoissa tulee olla mukana, työnantajia, tutkimusta, työntekijöiden ja sekä koulutuksen edustajia. Tämä tulee varmistaa asettamispäätöksellä.

10.6.2016

Uudistamistyön ehdotus nojautuu käytännössä asiantuntijaverkostojen ja niiden automaattisen muodostumisen varaan, kuitenkin osoittamatta niille pysyviä resursseja tai toiminta-malleja. Myöskään ei ole selvää, miten verkostoja eri ennakoitifoorumien alaisuudessa hallinnoidaan. Asiantuntijaverkostojen rooli kasvaa varsin merkittäväksi varsinkin kun ennakoitiryhmiä on ehdotuksessa varsin niukasti.

Sen lisäksi pidämme 11 ennakoitiryhmän kokoa liian tiiviinä, varsinkin kun asiantuntijaverkostojen toimintatapaa ja määrää ei ole ehdotuksessa tarkemmin esitetty. Pidämme näiden tässä lausunnossa esitettyjen seikkojen uudelleen arviointia keskeisempänä ennen kuin uudistusta viedään eteenpäin.

Ennakoitiryhmäjakoisiin esitämme seuraavia muutoksia toimialojen osalta:

Rahoitus- vakuutuspalvelut tulee sijoittaa ennakoitiryhmään kauppa. Ehdotamme ryhmän nimeksi Kauppa-, rahoitus ja vakuutuspalvelut.

Elintarvikkeiden ja juomien valmistus tulee sijoittaa luonnonvarat- ja ympäristö ennakoitiryhmään.